

BASIN BÜLTENİ

14 Ocak 2022

Yerli Yatırımcıların Finansal Varlıkları 7 Trilyon Lirayı Aştı

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından hazırlanan 2021 yılı finansal piyasa özet verilerine göre, yerli yatırımcıların finansal varlıkları bir önceki yıla kıyasla yüzde 39 artarak 2021 yılı sonu itibariyle 7.3 trilyon liraya ulaştı. TSPB verilerine göre, 2021 yılında yerli yatırımcıların pay senedi varlıkları ise yüzde 38 büyüyerek 525 milyar lira oldu.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), 2021 yılı sonu finansal piyasa özet verilerini açıkladı. TSPB'nin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) kaynaklarından derleyerek hazırladığı finansal piyasa özet verilerine göre, yurtiçi yerleşiklerin (yerli yatırımcılar) finansal varlıkları 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 39 artarak (2 trilyon lira) 7.3 trilyon lira oldu. TSPB tarafından açıklanan veriler, 2021 yılında yurtdışı yerleşiklerin (yabancı yatırımcı) finansal varlıklarının yüzde 6 gibi düşük bir oranda artarak 653.3 milyar lira olduğunu ortaya koydu.

Pay senedi bakiyeli yatırımcı sayısındaki artış 2021 yılında da sürdü

Uzun yıllar 1 milyon civarında kalan Borsa İstanbul pay senedi piyasasında bakiyeli yatırımcı sayısı, 2020 yılı sonunda hızlı bir artışla 2 milyona ulaştı. Yatırımcıların sermaye piyasalarına olan yüksek ilgisi 2021 yılında da devam etti. TSPB verilerine göre, 2021 yılı Nisan ayı sonunda 2 milyon 674 bin gibi rekor bir seviyeye çıkan pay senedi bakiyeli yatırımcı sayısı, sonrasında gerilese de bir yılda 355 bin kişi artarak 2021 yılı sonunda 2 milyon 355 bine çıktı. TSPB verilerine göre, pay senedi piyasası aktif yatırımcı (ayda en az bir kez işlem yapan yatırımcı) sayısında ise yaz aylarında yaşanan gerilemenin ardından yeniden artış yaşansa da bir önceki yıla göre bir miktar düşüş gözlemlendi. 2020 yılı sonunda 1 milyon 433 bin olan pay senedi aktif yatırımcı sayısı, 2021 yılı Kasım ayı sonunda 1 milyon 359 bine geriledi.

Halka arzda rekor

Yatırımcıların başta pay senedi olmak üzere sermaye piyasalarına artan ilgisi, şirketlerin de halka arzlara rekor düzeyde ilgisini beraberinde getirdi. 2021 yılında 4'ü yatırım ortaklığı olmak üzere 53 şirketin halka arzı gerçekleştirildi. Söz konusu şirketlerin halka arz yoluyla sermaye piyasalarından sağladıkları kaynak ise 21.6 milyar lira oldu. Halka arzda rekor seviyelerin yakalandığı 2021 yılında, borçlanma araçları tarafında ise büyüme sınırlı kaldı.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Yerlilerin pay senedi varlıkları yüzde 38 büyüdü

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin derlediği veriler, yerli yatırımcıların pay senedi varlıklarının 2021 yılında yüzde 38 büyüdüğünü ortaya koydu. Verilere göre, 2020 yıl sonu itibariyle 380.8 milyar lira olan yerli yatırımcıların pay senedi varlıkları 2021 yılı sonunda 524.7 milyar liraya çıktı. Yerli yatırımcıların pay senedi varlıklarının 294.3 milyar lirası bireysel yatırımcılara, 230.4 milyar lirası ise kurumsal yatırımcılar ve tüzel kişilere ait.

TSPB verilerine göre, 2021 yılında yerli yatırımcıların finansal varlıkları içerisinde yıllık bazda en yüksek artış, kur artışının da etkisiyle eurobond varlıklarında yaşandı. Yerli yatırımcıların özel sektör eurobond varlıkları 2021 yılı sonu itibariyle bir önceki yıla göre, yüzde 124 oranında artarak 169.5 milyar lira olurken, aynı dönemde kamu eurobond varlıkları da yüzde 100 oranında artarak 505.5 milyar liraya çıktı. 2020 yılı sonu itibariyle 1.8 trilyon lira olan yerli yatırımcıların döviz tevdiat hesaplarındaki varlıkları, yüzde 53 artarak 2021 yılı sonunda 2.7 trilyon lira oldu. Yerli yatırımcıların TL mevduatları ise aynı dönemde yüzde 19,6 oranında artarak 2021 yılı sonunda 1.8 trilyon liraya çıktı. Yerli yatırımcılara ait; pay senedi, varlığa dayalı menkul kıymet, varlık teminatlı menkul kıymet, özel ve kamu eurobond, devlet iç borçlanma senetleri, varant ve sertifikadan oluşan sermaye piyasası varlıklarının, toplam finansal varlıklar içerisindeki payı 2021 yılı sonu itibariyle yüzde 38,2 oldu.

Yabancıların pay senedi varlıklarındaki oranı yüzde 40'ın altına geriledi

TSPB tarafından açıklanan 2021 yılı Aralık ayı özet finansal piyasa verilerine göre, 2020 yılı sonu itibariyle 615.7 milyar lira olan yabancı yatırımcıların finansal varlıkları, yüzde 6,1 oranında artarak 2021 yılı sonunda 653.3 milyar lira oldu. TSPB tarafından açıklanan verilere göre, yabancı yatırımcıların pay senedi varlıkları ise 2021 yılı sonunda bir önceki yıla göre yüzde 4 düşerek 347.7 milyar liraya geriledi. Verilere göre, 2019 yılı sonunda yüzde 60'ın üzerinde olan yabancı yatırımcıların pay senedi portföyündeki ağırlığı, 2020 sonunda yüzde 48'e, 2021 yılı sonunda ise yüzde 40'ın altına gerildi. TSPB verilerine göre, 2021 sonu itibariyle Türkiye'deki toplam 872.4 milyar lira olan pay senedi portföy değerinin, yüzde 39,8'i yabancı yatırımcılara, yüzde 60,2'si ise yerli yatırımcılara ait bulunuyor.

Finansal Varlıklar (Milyon TL)	2020	2021	Değişim (%)
Yurtiçi Yerleşikler	5.280.975	7.333.388	38,9
TL Mevduat*	1.498.053	1.791.826	19,6
Döviz Tevdiat Hesabı*	1.788.982	2.736.451	53,0
Devlet İç Borçlanma Senedi	1.156.751	1.455.502	25,8
Eurobond (Kamu)	252.524	505.488	100,2
Eurobond (Özel)	75.710	169.524	123,9
Pay Senedi	380.788	524.697	37,8
Özel Sektör Borçlanma Aracı	96.527	112.537	16,6
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet + Varlık Teminatlı Menkul Kıymet	31.269	36.845	17,8
Varant + Sertifika	372	518	39,2
Yurtdışı Yerleşikler	615.742	653.312	6,1
TL Mevduat*	38.793	41.822	7,8
Döviz Tevdiat Hesabı*	146.502	210.776	43,9
Kıymetli Madenler Depo Hesapları*	3.987	5.859	47,0
Devlet İç Borçlanma Senedi	63.016	45.142	-28,4
Pay Senedi	361.667	347.679	-3,9
Özel Sektör Borçlanma Aracı	1.079	1.451	34,5
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet + Varlık Teminatlı Menkul Kıymet	699	583	-16,6
Toplam	5.896.718	7.986.700	35,4

Ayrıntılı bilgi için:

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin özet finansal piyasa verilerine <https://www.tspb.org.tr/tr/veriler/> **Sermaye Piyasası Özet Verileri (2011-)** adresinden ulaşabilirsiniz.

TSPB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu öz düzenleyici bir meslek kuruluşudur.